

КРАЯЗНАЎЧЫ

• № 6 •

• 28 ЛЮТАГА 2019 •

Люты – другі месяц Грыгарыянскага календара. Складаецца з 28 дзён, у высакосны (кожны чацвёрты) год з 29 дзён, апошні, развітальны месяц зімы. Народная назва падаецца ў выданнях Ф. Скарыны – люты, у «Храналогіі» А. Рымшы (1581) згадваецца як лютыи. Месяц багаты на мяцеліцы, але ўжо больш лагоднейшы за іншыя зімовыя месяцы. Днём нават бываюць адлігі. За 28 сутак дзень прыбывае на 1 гадзіну і 54 хвіліны.

Даўней раілі ў лютым аглядаць гаспадарчыя прылады – плугі, бароны, калёсы, каб не давялося гэтага рабіць, як прыйдзе пара ў поле ісці. У садку заўважайце, каб каля дрэўцаў не збіралася вада, бо патрэскаецца кара. Аглядайце таксама і палеткі, каб на жыце вада не збіралася. Пільнуйце пчол, можа, у якім вуллі мыш завялася, дык пастаўце пастку.

З народнага календара

УА «Лунінецкі ДПТДПК»
Аб'яднанне
на інтарэсах
"Крязнаўства"

◆ Люты	1
◆ 15 лютага — Грамніцы (Стрэчанне)	1
◆ Летapis каледжа	2
◆ Ручнік – нацыя- нальная рэліквія беларусаў	2
◆ Наведванне музей- нага пакоя	3
◆ Наша творчасць. Вытрымкі з сачы- ненняў на тэму: «Мая вёска, мой горад — мая малая радзіма»	4
◆ Лунінецчына ў вершах мясцовых паэтаў	4

15 ЛЮТАГА – ГРАМНІЦЫ (СТРЭЧАННЕ)

У беларускім народным календары гэта свята ачышчэння з дапамогай агню. Яго адметнасць – асаблівы чын асвячэння стрэчанскіх свечак, якія ў народзе называюць грамнічнымі.

Грамніцы лічацца днём першай сустрэчы зімы з летам. Назва меркавана паходзіць ад язычніцкага бога Грамаўніка (Перуна) – бога веснавых навальніц і дажджоў, якія спрыялі расліннасці. Існуе таксама версія, што свята названа так таму, што свята Юр'я нібыта выпрабоўвае на нячыстай сіле свае стрэлы і менавіта з гэтага дня ўжо можна пачуць грымоты.

**А ў нас сёння Стрэчанне, Стрэчанне,
Зіма з летам стрэлася, стрэлася,
І ножачку звiхнула, звiхнула.
Зіма пайшла плачучы, плачучы,
Лета прыйшло скачучы, скачучы.**

З народнага календара

*Завірухі і мяцелі ў лютым
адгудзелі.*

*Як у лютым азукнеца, так у
жніўні адзавеца.*

*Ад лютага зіма збягае цёмнымі
начамі*

ЛЕТАПІС КАЛЕДЖА

На занятках нашага аб'яднання па інтарэсах мы вучаем раздзел «Летапіс каледжа». Даведаліся, што летапіс нашай навучальнай установы пачынаецца з 1980г., калі ўзнікла неабходнасць у падрыхтоўцы рабочых кадраў для Лунінецкага завода электрарухавікоў. Першапачаткова вучылішча было разлічана на 460 вучэбных месцаў. Першым дырэктарам быў Гнедзька Аляксандр Гардзеювіч. У 1981 годзе адбыўся першы выпуск навучэнцаў у колькасці 183 чалавек. Некаторыя з першых выпускнікоў вярнуліся ў сцены роднага вучылішча: Каховіч Васіль, Шостак Валянціна, Шмат Анатоль, Шпакоўская Галіна. У 1983-1990гг. дырэктарам быў Казлоў Леанід Іванавіч, пры якім вучылішча ўпэўнена «стала на ногі»: набывалася вучэбнае абсталяванне, тэхнічныя сродкі навучання, папаўнялася бібліятэка. Наступныя кіраўнікі нашай установы Богдан Яўген Яўгеневіч, Харытановіч Уладзімір Іванавіч падтрымлівалі і працягвалі ранейшыя традыцыі. У канцы 1990-х гадоў, калі дырэктарам быў Якубовіч Мікалай Рыгоравіч, вучылішча было рэарганізавана ў ліцэй прыборабудавання. Тады ж была створана сімволіка ліцэя: герб, сцяг і гімн. З 15.06.2010 ліцэй набыў статус каледжа: рыхтуюцца спецыялісты на ўзроўні сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Вялікая ўвага ўдзяляецца развіццю тэхнічнай творчасці, мастацкай самадзейнасці і фізкультурна-аздараўленчай дзейнасці. На дадзены момант каледж узначальвае Баўкуновіч Андрэй Рыгоравіч. Працягваецца работа па фарміраванню высокакваліфікаваных спецыялістаў, бо прафесія чалавека – гэта адзін з асноўных спосабаў яго самарэалізацыі.

Канановіч Вікторыя, навучэнка групы №24

РУЧНІКІ – НАЦЫЯНАЛЬНАЯ РЭЛІКВІЯ БЕЛАРУСАЎ

На іх ад розных бед замовы.

Ва ўсе часы для нас яны –

Як сімвал матчынай любові,

Як знак людскае дабрыні.

Шмат стагоддзяў у беларускай культуры падтрымліваецца традыцыя па ткацтву і вышыўцы ручнікоў. Ручнік адлюстроўвае гісторыю народа, яго дух, творчыя памкненні і мастацкае светаўспрыманне. Гэта найкаштоўнейшы здабытак беларускай культуры і мастацтва. Ручнікі маюць розныя назвы: напрыклад, «выціральнік», якім выціралі рукі і вісеў ён на бачным месцы ў доме; «ручнік-падножнік» для жаніха і нявесты.

Вышывалі ручнікі на нараджэнне дзіцяці – яркіх, сонечных колераў, каб жыццё было светлым і добрым; на шлюб, якія павінна была вышыць сама нявеста – і не адзін, а не меней 30-і, каб падараваць сватам, шаферам, сваякам. А яшчэ былі ручнікі падарожныя, якія даваліся на шчасце ў далёкіх краях з замовай на дарогу дадому. А самыя прыгожыя ручнікі аздаблялі покуць з абразамі як заклінанне да Бога, каб ён заўсёды быў з сям'ёй. Яшчэ ў кожнай гаспадыні меўся пахавальны ручнік са спецыяльнымі сімваламі Мараны, багіні смерці, і асоблівым арнамантам. І быў асобны ручнік – абярэг, які ткалі жанчыны ўсёй вёсцы, абыходзілі з ім усё паселішча і ўскладалі пасля сваю працу на крыж, які стаяў на ростанях ля вёскі.

Я прывёз у каледж з вёскі Цна нашага раёна два ручнікі. Адзін з іх тканы з незвычайна прыгожым узорам і вязанымі кручком карункамі. Другі вышыты гладзю: цудоўныя кветкі чырвонага і бэзавага колору, зялёныя лісты. Ніз ручніка аздаблены сінім пераходам і завяршаецца вязанымі кручком белымі карункамі. У гэтых ручніках увасоблена вялікае майстэрства і цярдзенне маёй бабулі Серафімы.

Аляксандр Кіпцэвіч, навучэнец групы №11

НАВЕДВАННЕ МУЗЕЙНАГА ПАКОЯ

14 лютага ўдзельнікі аб'яднання па інтарэсах “Краязнаўства” наведалі музейны пакой каледжа. Многія з нас пабывалі тут упершыню і былі ўражаны экспазіцыяй. Па-першае, нам вельмі спадабалася грунтоўная фотагалерэя, якая прадстаўлена спачатку чорна-белымі фотаздымкамі 80-х гадоў XX стагоддзя, а затым мноствам каляровых фотаздымкаў, якія знаёмяць з гісторыяй навучальнай установы, выкладчыкамі, майстрамі вытворчага навучання і іншымі педагагічнымі работнікамі, якія ўнеслі свой уклад у развіццё каледжа.

Па-другое, мы былі ўражаны вялікай колькасцю цікавых экспанатаў тэхнічнай і дэкаратыўна-прыкладной творчасці, а таксама значнай колькасцю ўзнагарод: дыпламаў, граматаў. Спадабаліся цудоўныя елкі, якія ў розныя гады прымалі ўдзел ў абласным этапе рэспубліканскага конкурса “Техно-Ёлка”.

Мы даведаліся, што зараз у музейным пакоі дзейнічае персанальная выстава экспанатаў тэхнічнай творчасці майстра вытворчага навучання Чараповіча Мікалая Іванавіча. Ён з радасцю раскажаў і прадэманстраваў прынцып работы некаторых сваіх вырабаў. Асабліва нам запомніўся экспанат пад назвай “Антысон”.

Госці, якія наведваюць музейны пакой, могуць пакінуць свае ўражанні і пажаданні ў спецыяльнай кнізе.

Раковіч Аляксандр, Грэбень Максім, Курьловіч Дзяніс, навучэнцы групы №11

НАША ТВОРЧАСЦЬ

Вытрымкі з сачыненняў на тэму: “Мая вёска, мой горад – мая малая радзіма”

Друкаваны орган
аб'яднання
па інтарэсах
«Краязнаўства»

Выдаецца з
верасня 2018г.

Галоўны рэдактар:
Антановіч
Галіна Мікалаеўна

Тэхнічны рэдактар:
Наркевіч Карына

Рэдакцыйная
калегія:
Канановіч Вікторыя,
Маснева Ганна,
Плескацэвіч Яна,
Кавалевіч Ангеліна

Наш адрас:
вул. Чэхавы, 10а
225644 г. Лунінец
Брэсцкай вобл.

Наш сайт:
www.lgplp.brest.by

E-mail: lgplp@brest.by

Выходзіць 1 раз у
месяц

Бродніца – гэта вёсачка, дзе я нарадзіўся. Яна невялікая, прыгожая, акружаная з усіх бакоў лясамі. Лясы дораць людзям ягады, грыбы. Мае вяскоўцы – гэта добрыя, гасцінныя і працавітыя людзі. Многія займаюцца вырошчваннем клубніц. Пачатак лета мне заўсёды запамінаецца пахам і смакам гэтай цудоўнай салодкай ягады.

Максім Грэбень, навучэнец групы №11

Мая малая радзіма – гэта горад Лунінец. Мне ўсё тут з маленства роднае, дарагое, знаёмае. З малых гадоў я хаджу па гэтых прыгожых вуліцах. Горад па-свойму прыгожы ў кожную пару года. Вясною прырода прачынаецца ад зімовага сну, усё навокал зелянее. Летам горад увесь у квецені, уражвае мноствам рознакаляровых кветак. На плошчы “ажывае” фантан. Восенню ўсе дрэвы пераапраўняюцца ў чырвона-залатое адзенне, а зімою – у белае...

Кавалевіч Ангеліна, навучэнка групы №14

Моя родная деревня! Родные места! Дом, огород, чистая речка Цна... Родной дом, где всегда тепло и уютно. В нашем доме много интересных вещей и предметов. Он старый, ему уже много лет. Там меня ждёт велосипед, а я жду весну, чтобы покататься на нём по родной деревне.

Откуда мои корни? Именно отсюда – из полесской деревеньки Цна. Здесь похоронены мои предки.

Моя родная деревня, я тебя не забуду никогда. И где бы я ни был, я всегда вернусь на свою улицу Заречную.

Александр Китцевич, учащийся гр. №11

В каждом уголке Беларуси можно найти много необычных пейзажей, от которых веет спокойствием, простором и добротой, а также можно увидеть интересных птиц и забавных животных. Так и в Лунинце и в нашем районе. Здесь можно увидеть достопримечательности, посетить краеведческий музей. Но есть что-то более важное и привлекательное. Больше всего я люблю свой город за дружелюбие местных жителей, поэтому в нашей стране и городе всегда мирно и тихо...

Городковец Дарья, учащаяся гр. №14

ЛУНІНІЧЧЫНА

Ў ВЕРШАХ МЯСЦОВЫХ ПАЭТАЎ

Ёсць мясцінка на нашай вялікай зямлі,
Яна ў сэрцы маім запавечана:
Нарадзіўся я тут, гадаваўся я тут,
А завецца яна Луніначчына.

С.Нефідовіч

Люблю цябе, мой край палескі,
Я сэрцам да цябе прырос...
Найпрыгажэйшыя пралескі
І найсмачнейшы сок бяроз.

А.Хаўдзееў

Сярод балот, азёр і рэк,
Дзе вольны вецер свішча,
Стаіць мой горад Лунінец
Ва ўсім сваім абліччы.

Л.Віктарава

